

# Vai trò chủ thể của nông dân trong xây dựng nông thôn mới nâng cao ở Việt Nam hiện nay

PGS, TS. BÙI THỊ KIM HẬU

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: buithikimhau@yahoo.com.vn

Nhận ngày 12 tháng 4 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 7 năm 2025.

**Tóm tắt:** Xây dựng nông thôn mới nâng cao là giai đoạn tiếp theo trong Chương trình Xây dựng nông thôn mới tại Việt Nam nhằm đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu về vật chất và tinh thần của người dân ở khu vực nông thôn. Trên cơ sở phân tích, làm rõ vai trò chủ thể của nông dân - lực lượng quan trọng và đông đảo ở nông thôn, bài viết đã đưa ra các giải pháp tiếp tục phát huy vai trò, vị thế, năng lực, cũng như trách nhiệm của người nông dân trong xây dựng nông thôn mới nâng cao, thực hiện thắng lợi mục tiêu công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp nông thôn và các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước Việt Nam trong kỷ nguyên mới hiện nay.

**Từ khóa:** nông dân; vai trò chủ thể của nông dân; xây dựng nông thôn mới nâng cao.

**Abstract:** The advanced new rural development program is the next phase of Vietnam's national new rural development initiative, aimed at better meeting the material and spiritual needs of people in rural areas. Through analysis and clarification of the farmer's role as a central actor - a key and large force in rural areas - this article proposes solutions to further promote the role, position, capacity, and responsibility of farmers in building advanced new rural areas. These efforts are essential to successfully achieving the goals of agricultural and rural industrialization and modernization, and implementing the Party and State's policies in Vietnam's current new era.

**Keywords:** farmers; central role of farmers; advanced new rural development.

## 1. Quan niệm về vai trò chủ thể của nông dân trong xây dựng nông thôn mới nâng cao ở Việt Nam hiện nay

Xây dựng nông thôn mới là một chiến lược phát triển kinh tế - xã hội của Việt Nam, nhằm cải thiện điều kiện sống, phát triển cơ sở hạ tầng, nâng cao chất lượng cuộc sống cho cư dân nông thôn, đồng thời thúc đẩy sản xuất, kinh tế nông nghiệp và bảo vệ môi trường. Đây là một chương trình quan trọng trong công cuộc phát triển bền vững đất nước nhằm thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH, HĐH) nông nghiệp, nông thôn ở nước ta hiện nay. Xây dựng nông thôn mới còn hướng đến mục tiêu quan trọng nhất là thay đổi tư duy, nhận thức người nông dân - chủ thể của quá trình này.

Xây dựng nông thôn mới nâng cao là giai đoạn tiếp theo trong Chương trình Xây dựng nông thôn

mới tại Việt Nam. Trên cơ sở các tiêu chí đã đạt được trong xây dựng nông thôn mới sẽ được nâng cấp lên ở mức cao hơn và bổ sung thêm các tiêu chí mới nhằm đáp ứng nhu cầu ngày càng cao về vật chất và tinh thần của người dân ở khu vực nông thôn. Cụ thể như nâng cấp đường giao thông, điện, nước sạch, trường học, bệnh viện, các công trình công cộng khác sao cho đạt tiêu chuẩn cao hơn, phục vụ tốt hơn nhu cầu phát triển và sinh hoạt của người dân; chú trọng phát triển sản xuất nông nghiệp theo hướng bền vững và hiệu quả; nâng cao ý thức chính trị; nâng cao chất lượng và môi trường sống cho người dân về y tế, giáo dục, văn hóa, xã hội.

Như vậy, xây dựng nông thôn mới nâng cao không chỉ là việc hoàn thiện các cơ sở vật chất mà còn là nâng cao chất lượng sống, tạo dựng môi trường phát triển bền vững, mang lại cuộc sống ấm

no, hạnh phúc cho người dân nông thôn. Đây là bước đi quan trọng để tiến tới phát triển toàn diện và hiện đại hóa khu vực nông thôn. Để thực hiện mục tiêu này, cần phát huy vai trò của các bộ phận cấu thành trong hệ thống chính trị và toàn dân, trong đó đặc biệt là, phát huy vai trò chủ thể của nông dân - lực lượng quan trọng và đông đảo ở nông thôn.

Trong học thuyết của mình, C. Mác và Ph.Ăngghen, bên cạnh việc khẳng định vai trò lãnh đạo của giai cấp công nhân, luôn nhấn mạnh tầm quan trọng của giai cấp nông dân trong cách mạng xã hội chủ nghĩa (XHCN). V.I.Lênin cũng đã chỉ rõ, để đạt được thắng lợi triệt để trong cách mạng XHCN, bên cạnh các điều kiện khác, còn cần phải đáp ứng điều kiện là: "Sự thỏa thuận giữa giai cấp vô sản đang thực hiện sự chuyển chính của mình hoặc đang nắm chính quyền nhà nước với đại đa số nông dân"<sup>(1)</sup>. Ở nước ta, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi giai cấp nông dân là lực lượng cách mạng trọng yếu, có tiềm năng sức mạnh lớn lao, nếu được tổ chức đúng đắn dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản. Họ không chỉ đông đảo mà còn mang trong mình lòng yêu nước sâu sắc và ý thức cộng đồng vững mạnh. Vì vậy, "Cuộc cách mạng vô sản không thể thắng lợi ở các nước nông nghiệp và nửa nông nghiệp nếu như giai cấp vô sản cách mạng không được quần chúng nông dân ủng hộ tích cực. Đó là một sự thực hiển nhiên đối với cả hai cuộc cách mạng - cách mạng tư sản dân quyền và cách mạng vô sản"<sup>(2)</sup>. Đặc biệt, Người rất quan tâm đến vai trò của nông dân - chủ thể trong phát triển nông nghiệp: "Chính phủ trông mong vào nông dân, trông cậy vào nông nghiệp phần lớn. Nông dân ta giàu thì nước ta giàu. Nông nghiệp ta thịnh thì nước ta thịnh. Nông dân muốn giàu, nông nghiệp muốn thịnh, thì cần phải có hợp tác xã"<sup>(3)</sup>.

Nhận thức sâu sắc về tầm quan trọng của giai cấp nông dân, ngay từ khi mới thành lập, Đảng Cộng sản Việt Nam đã triển khai chính sách vận động nông dân tham gia vào cuộc cách mạng. Đảng đã cử các đảng viên về nông thôn để tuyên truyền, vận động và tập hợp nông dân, thực hiện "trí thức hóa công - nông" qua đó xây dựng niềm tin và sự đồng lòng của họ. Chính nhờ vậy, nông dân đã đồng hành cùng Đảng, góp phần vào những thắng lợi to lớn của cách mạng Việt Nam. Ngày nay, trong quá trình CNH, HĐH đất nước, nông nghiệp và nông thôn vẫn giữ vai trò then

chốt, là "trụ đỡ" vững chắc cho nền kinh tế, đồng thời là "tiền đề" để phát triển công nghiệp và các lĩnh vực khác. Sau một thời gian dài triển khai Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, về cơ bản các địa phương đã hoàn thành và tiếp tục bước vào một giai đoạn mới. Vai trò chủ thể của nông dân trong xây dựng nông thôn mới nâng cao được thể hiện là lực lượng chủ yếu tham gia vào việc sản xuất nông nghiệp và thực hiện các mô hình sản xuất mới, tiên tiến; là những người quyết định mức độ phát triển bền vững của các mô hình nông thôn mới. Họ không chỉ cải thiện sản xuất mà còn tham gia vào các hoạt động bảo vệ môi trường, gìn giữ cảnh quan, phát triển du lịch sinh thái, bảo tồn văn hóa truyền thống, qua đó giúp nông thôn mới nâng cao phát triển toàn diện; tìm kiếm các giải pháp sáng tạo, từ việc sử dụng vật tư nông nghiệp mới, áp dụng khoa học công nghệ, cho đến việc cải tiến các mô hình sản xuất nhằm nâng cao thu nhập và đời sống. Bên cạnh đó, nông dân còn đóng vai trò chủ chốt trong việc xây dựng mối quan hệ đoàn kết, tương trợ trong cộng đồng; tham gia vào các hoạt động xã hội, chính trị, giúp đỡ chính quyền trong việc triển khai các chính sách phát triển nông thôn, tạo ra những mô hình, phong trào phát triển nông thôn mới nâng cao. Họ còn là người tuyên truyền và vận động cộng đồng trong việc thực hiện các tiêu chí của chương trình xây dựng nông thôn mới nâng cao.

Như vậy, vai trò chủ thể của nông dân trong xây dựng nông thôn mới nâng cao được thể hiện ở chỗ nông dân không chỉ là người tham gia trực tiếp vào sản xuất mà còn là những người làm chủ trong việc thực hiện các tiêu chí và nâng cao chất lượng nông thôn.

## 2. Thực trạng vai trò chủ thể của nông dân Việt Nam trong xây dựng nông thôn mới nâng cao ở Việt Nam hiện nay

Ngày 08/3/2022, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 318/QĐ-TTgt Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021 - 2025. Theo đó, xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao phải đáp ứng các tiêu chí sau: *một là*, xã phải đạt chuẩn nông thôn mới, tức là đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới trong giai đoạn 2021 - 2025; *hai là*, xã phải hoàn thành các tiêu chí đặc thù của xã nông thôn mới nâng cao trong giai đoạn này<sup>(4)</sup>.

Trong thời gian qua, có thể khẳng định rằng, nông dân Việt Nam đã phát huy tốt vai trò chủ thể của mình trong xây dựng nông thôn mới nâng cao.

*Thứ nhất, nông dân đã tích cực tham gia vào quá trình xây dựng quy hoạch, thực hiện quy hoạch xây dựng nông thôn mới nâng cao.*

Quy hoạch là tiêu chí hàng đầu trong Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021 - 2025. Trên thực tế, việc lập quy hoạch nông thôn mới và nông thôn mới nâng cao chủ yếu là công việc chuyên môn do các cơ quan chức năng thực hiện. Do tính chất đặc thù của tiêu chí, người dân nông thôn, đặc biệt là nông dân, không tham gia trực tiếp vào công tác chuyên môn của quy hoạch. Tuy nhiên, nông dân họ đã tham gia tích cực trong việc đóng góp ý kiến rất thiết thực, sâu sắc và xác đáng, góp phần ☐phản biện☐ và xây dựng các cơ sở khoa học của quy hoạch, giúp các đề án trở nên thực tế hơn và dễ dàng triển khai. Thông qua quy hoạch, việc sản xuất trên ☐cánh đồng mẫu lớn☐ được thực hiện giúp hạn chế sâu bệnh gây hại, nâng cao chất lượng, tăng năng suất và giảm lượng thuốc bảo vệ thực vật, hạn chế ô nhiễm môi trường và tạo điều kiện thuận lợi cho việc cơ giới hóa, áp dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật vào sản xuất đã được các địa phương trong cả nước thực hiện có hiệu quả. Công tác giải phóng mặt bằng, tạo thuận lợi cho việc quy hoạch, xây dựng, phục vụ các hạng mục phát triển kinh tế - xã hội trên địa bàn xã, huyện nhiều tỉnh thành cũng được các cấp chính quyền quan tâm và đẩy mạnh. Nhờ đó, các dự án xây dựng nông thôn mới nâng cao được điều chỉnh phù hợp với tình hình thực tế, từ đó đạt hiệu quả cao hơn trong quá trình thực hiện. Tính đến hết ngày 31/12/2024 cả nước đã có 6.250/8.014 xã (78%) đạt chuẩn nông thôn mới. Trong đó, có 2.275 xã đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao, tăng 652 xã so với cuối năm 2023 và 550 xã đạt chuẩn nông thôn mới kiểu mẫu, tăng 292 xã so với cuối năm 2023. Bình quân cả nước đạt 17,5 tiêu chí/xã (tăng 0,6 tiêu chí so với cuối năm 2023). Các xã chưa đạt chuẩn nông thôn mới chủ yếu thuộc vùng sâu, vùng xa, nhất là ở các xã miền núi, nơi có điều kiện kinh tế - xã hội còn nhiều hạn chế<sup>(5)</sup>.

*Thứ hai, nông dân đã tham gia trực tiếp trong phát triển kinh tế, tổ chức sản xuất công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn.*

Có thể thấy, đây là tiêu chí thể hiện rất rõ vai trò chủ thể của nông dân trong xây dựng nông thôn mới nâng cao. Họ đã tích cực tham gia vào việc chuyển đổi cơ cấu cây trồng, vật nuôi, khai thác lợi thế sinh thái vùng miền, từ đó nâng cao thu nhập và phát triển bền vững. Một bộ phận các hộ nghèo và cận nghèo đã quyết tâm vươn lên trong lao động sản xuất, nhằm xóa đói giảm nghèo, thoát nghèo bền vững và hướng tới một cuộc sống khá giả hơn. Đặc biệt là, nhiều tổ chức hợp tác, hợp tác xã (HTX) ra đời, giúp nông dân tận dụng được sức mạnh tập thể, nâng cao hiệu quả sản xuất và mang lại lợi ích thiết thực cho từng hộ nông dân, khắc phục tình trạng sản xuất manh mún, nhỏ lẻ, kém hiệu quả. Nhiều HTX liên kết với nông dân xây dựng, phát triển vùng nguyên liệu đủ tiêu chuẩn để xuất khẩu như: HTX trái cây sinh học OCOP (xuất khẩu chanh) (ở Cần Thơ), HTX Nông nghiệp và dịch vụ Thành Đạt (xuất khẩu sầu riêng) (ở Đắk Lắk)... Bên cạnh đó, các HTX đã tích cực liên kết với các hộ nông dân hình thành vùng sản xuất quy mô lớn như: HTX nông nghiệp Tân Phú (ở Bến Tre) liên kết với 300 hộ trồng sầu riêng; HTX sản xuất thương mại dịch vụ Bình Minh (ở Đắk Nông) liên kết với 825 hộ trồng tiêu theo tiêu chuẩn quốc tế; HTX Tâm Thiện (ở Điện Biên) liên kết với gần 1.000 hộ để trồng lúa chất lượng cao ☐ <sup>(6)</sup>.

*Thứ ba, nông dân đã chủ động và sáng tạo trong xây dựng kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội ở nông thôn*

Trong quá trình xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông dân ở nhiều địa phương trên cả nước đã tham gia vào phong trào thi đua xây dựng kết cấu hạ tầng, trở thành động lực thúc đẩy sự phát triển. Nông dân tích cực tham gia không chỉ là sự đồng thuận với chính quyền mà còn thể hiện qua hành động cụ thể như hiến đất đai, hoa màu, nguyên vật liệu, tiền của và ngày công lao động để xây dựng các công trình thiết yếu như đường giao thông, thủy lợi, trường học, cơ sở vật chất văn hóa, hệ thống điện, cải thiện nhà ở nông thôn. Các phong trào này đã được đông đảo người dân khắp các địa phương trên cả nước lan tỏa, hưởng ứng, góp phần quan trọng trong việc hoàn thiện kết cấu hạ tầng, kiến tạo không gian làng quê đổi mới, đô thị văn minh. Đây là điều kiện quan trọng để phát huy tiềm năng của nông thôn, góp phần giảm nghèo, nâng cao thu nhập và cải thiện an sinh xã hội.

*Thứ tư, nông dân đã tích cực, sáng tạo trong xây dựng và gìn giữ đời sống văn hóa - xã hội, môi trường ở nông thôn.*

Trong văn hóa ở nông thôn, nông dân đóng vai trò quan trọng trong việc gìn giữ và phát huy những giá trị văn hóa đặc trưng của từng vùng miền thông qua quá trình lao động của người nông dân. Đặc biệt là, giữ gìn các giá trị văn hóa truyền thống trước sự xâm lấn của các yếu tố ngoại lai du nhập vào các thành phố lớn và lan rộng xuống các vùng nông thôn. Về giáo dục, nông dân thể hiện vai trò chủ thể qua việc tự học, khuyến khích việc học tập trong gia đình và cộng đồng, thúc đẩy phong trào khuyến học và giúp nâng cao trình độ dân trí. Đồng thời, nông dân cũng đặc biệt chú trọng đến việc cho con em được học hành, góp phần nâng cao trình độ học vấn và mặt bằng dân trí ở nông thôn. Về y tế, nông dân chủ động tham gia các hoạt động chăm sóc sức khỏe cộng đồng, tuyên truyền và xóa bỏ các tập tục lạc hậu ảnh hưởng đến sức khỏe, đồng thời tham gia bảo hiểm y tế tự nguyện để được chăm sóc sức khỏe khi gặp rủi ro. Bảo vệ môi trường tự nhiên cũng là trách nhiệm của nông dân. Việc bảo vệ môi trường bắt đầu từ những hành động nhỏ trong sinh hoạt và sản xuất hàng ngày, giúp nâng cao chất lượng cuộc sống, đảm bảo môi trường sinh thái bền vững ở nông thôn, vì sự phát triển bền vững của các thể hệ tương lai.

*Thứ năm, nông dân là nhân tố góp phần quan trọng vào xây dựng hệ thống chính trị - xã hội vững mạnh, bảo đảm an ninh trật tự xã hội ở cơ sở.*

Trong quá trình xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông dân Việt Nam đóng một vai trò đặc biệt quan trọng trong xây dựng và hoàn thiện hệ thống chính trị ở cơ sở. Họ không chỉ tham gia đóng góp ý kiến mà còn tích cực phản biện và giám sát các chủ trương, kế hoạch của chính quyền và các đoàn thể. Thông qua việc thực hiện Quy chế dân chủ cơ sở, nông dân đồng hành với sự lãnh đạo của các cấp chính quyền và các tổ chức chính trị - xã hội, tham gia vào quá trình giám sát hoạt động của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức trong việc thực thi công vụ. Đồng thời, họ cũng giám sát tính minh bạch, liêm chính và phòng chống tham nhũng. Nhờ vào sự tham gia này, nông dân đóng góp hiệu quả vào việc xây dựng hệ thống chính trị cơ sở vững mạnh, thực hiện tốt phương châm: □ dân biết, dân bàn, dân

làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng □ Với sự quyết tâm cao của cả hệ thống chính trị và toàn dân, đặc biệt là vai trò chủ thể của nông dân, đến nay, trên phạm vi cả nước, có 303 đơn vị cấp huyện thuộc 59 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương đã được Thủ tướng Chính phủ công nhận hoàn thành nhiệm vụ/đạt chuẩn nông thôn mới, tăng 34 đơn vị so cuối năm 2023 (chiếm 47,3% tổng số đơn vị cấp huyện của cả nước), trong đó, đã có 16 huyện được Thủ tướng Chính phủ công nhận đạt chuẩn nông thôn mới nâng cao<sup>(7)</sup>.

### **3. Giải pháp phát huy vai trò chủ thể của nông dân Việt Nam trong xây dựng nông thôn mới nâng cao ở Việt Nam**

Trong bối cảnh mới hiện nay, khi cả nước quyết tâm thực hiện Nghị quyết 18-NQ/TW, về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, sẽ tác động trực tiếp đối với các vùng nông thôn Việt Nam nói chung và quá trình xây dựng nông thôn mới nâng cao nói riêng theo nhiều chiều hướng khác nhau. Quá trình sắp xếp, tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị gắn liền với việc xây dựng chính quyền 2 cấp (bỏ cấp huyện) và quy hoạch lại địa giới hành chính cấp xã với mục tiêu: Tiết kiệm, phòng chống lãng phí; khơi thông nguồn nội lực của đất nước, xây dựng hệ thống chính trị Việt Nam □ Tinh - Gọn - Mạnh - Hiệu năng - Hiệu lực - Hiệu quả □ Đây là chủ trương đúng, trúng và đã tác động tích cực đến nhận thức cũng như đời sống của mỗi người dân Việt Nam nói chung và nông dân nói riêng, được nhân dân cả nước ủng hộ. Tuy nhiên, bên cạnh đó cũng xuất hiện nhiều vấn đề mới nảy sinh cần đặt ra trong quá trình xây dựng nông thôn mới nâng cao hiện nay. Trước thực tế đó, để phát huy tối đa vai trò chủ thể của nông dân Việt Nam trong xây dựng nông thôn mới nâng cao hiện nay, cần triển khai một loạt giải pháp đồng bộ và hiệu quả nhằm nâng cao vị thế, năng lực, cũng như trách nhiệm của người nông dân.

*Một là, nâng cao nhận thức, phát huy vai trò tự giác và chủ động của người nông dân về vai trò chủ thể của mình trong quá trình xây dựng nông thôn mới nâng cao trong bối cảnh mới hiện nay.* Khơi dậy tinh thần tự lực, tự cường, tự vươn lên của người nông dân để họ học tập, lao động và làm giàu tại mảnh đất, quê hương mình. Để thực hiện tốt giải pháp này cần



tuyên truyền sâu rộng cho nông dân hiểu được vai trò, quyền lợi và trách nhiệm của mình trong xây dựng nông thôn mới nâng cao - nơi mà họ chính là người được hưởng lợi trực tiếp và cũng là người quyết định thành công của chương trình này.

*Hai là*, tăng cường đào tạo, nâng cao trình độ mọi mặt cho người nông dân thông qua các chương trình khuyến nông, đào tạo nghề, chuyển giao khoa học kỹ thuật cho nông dân, hướng dẫn người nông dân áp dụng công nghệ vào sản xuất nông nghiệp hiện đại; chú trọng phát triển nông nghiệp sản xuất hàng hóa lớn, ứng dụng công nghệ cao; phát huy tiềm năng, lợi thế của từng vùng, từng địa phương<sup>(8)</sup>. Đặc biệt là, tổ chức các lớp tập huấn về quản lý, khởi nghiệp, kinh tế hợp tác để nông dân trở thành người sản xuất kinh doanh có tư duy thị trường, kinh tế nông nghiệp. Khuyến khích các thanh niên trẻ có tri thức sau khi tốt nghiệp đại học quay về nông thôn khởi nghiệp. Trên cơ sở đó, phát triển đội ngũ "nông dân tiêu biểu", "nông dân dẫn dắt" ở các địa phương để làm gương và hướng dẫn cộng đồng trong quá trình xây dựng nông thôn nâng cao.

*Ba là*, đầu tư cơ sở hạ tầng, phát triển kinh tế nông nghiệp, nông thôn, nâng cao thu nhập cho nông dân. Thúc đẩy xây dựng mô hình kinh tế hợp tác, hợp tác xã kiểu mới, liên kết chuỗi giá trị giữa Nhà nước - Nhà nông - Nhà doanh nghiệp - Nhà khoa học - Nhà bank - Nhà phân phối. Hỗ trợ nông dân ứng dụng công nghệ cao, chuyển đổi số trong sản xuất nông nghiệp, xây dựng thương hiệu trên các sàn giao dịch thương mại điện tử. Phát triển các sản phẩm OCOP, tạo điều kiện cho nông dân tham gia phát triển sản phẩm địa phương có giá trị cao, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho người nông dân.

*Bốn là*, các tổ chức trong hệ thống chính trị cần có cơ chế thúc đẩy nông dân tham gia quản lý và giám sát xây dựng nông thôn mới nâng cao. Tham gia giám sát cộng đồng trong đánh giá chất lượng công trình, minh bạch tài chính, đấu thầu. Tăng cường sự tham gia ý kiến nông dân trong xây dựng và thực hiện kế hoạch phát triển nông thôn nâng cao, quy hoạch sử dụng đất, hạ tầng cơ sở và các công trình công cộng và chủ trương, chính sách của địa phương.

*Năm là*, hỗ trợ vốn, tín dụng, hạ tầng cho nông dân trong xây dựng nông thôn mới như mở rộng các

gói tín dụng ưu đãi, hỗ trợ khởi nghiệp nông thôn; đầu tư hạ tầng thiết yếu: điện, đường, trường, trạm, mạng Internet... giúp nâng cao điều kiện sống và sản xuất của người dân. Khuyến khích các cá nhân và tập thể trong việc xã hội hóa đầu tư vào nông nghiệp - nông thôn, nhất là các doanh nghiệp nông nghiệp công nghệ cao.

*Sáu là*, tăng cường vai trò của các tổ chức chính trị - xã hội trong xây dựng nông thôn mới nâng cao nhằm phát huy vai trò chủ thể của nông dân. Trong đó, phát huy vai trò của Hội Nông dân, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ... trong vận động, hướng dẫn, tổ chức phong trào xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu. Đẩy mạnh các phong trào như: Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa, Nông dân thi đua sản xuất kinh doanh giỏi, tuyên dương các cá nhân và tập thể có mô hình tiên tiến... để lan tỏa các giá trị và khẳng định vai trò chủ thể của nông dân trong quá trình xây dựng nông thôn mới nâng cao.

Xây dựng nông thôn mới nâng cao là chương trình đúng đắn, phù hợp với xu thế phát triển của nông thôn Việt Nam trong kỷ nguyên mới hiện nay. Với vai trò chủ thể trong xây dựng nông thôn mới nâng cao, nông dân chính là nhân tố quan trọng và có vai trò lớn nhất đối với sự thành công của chương trình này, giúp cho bộ mặt nông thôn Việt Nam ngày càng khởi sắc, đời sống của người dân ngày càng cải thiện và chất lượng hơn. Trên cơ sở đó, thực hiện thắng lợi các mục tiêu của Đảng, Nhà nước Việt Nam đề ra trong quá trình đẩy mạnh CNH, HĐH nông nghiệp, nông thôn./.

(1) V.I.Lênin (2006), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.43; tr.69.

(2) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG - Sự thật, H., T.2, tr.564.

(3) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sđd, T.4, tr.246.

(4) Phụ lục II, Quyết định số 318/QĐ-TTg - Bộ tiêu chí quốc gia về xã nông thôn mới nâng cao giai đoạn 2021-2025.

(5), (7) Xem: <https://consosukien.vn/nam-2024-ca-nuoc-co-78-so-xa-dat-chuan-nong-thon-moi.htm>.

(6) Xem: <https://khdt.daklak.gov.vn/hoi-nong-dan-viet-nam-cong-bo-danh-sach-63-hop-tac-xa-tieu-bieu-toan-quoc-nam-2024-1686.html>.

(8) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. CTQG - Sự thật, H., T.I, tr.124.